

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRINKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Mal 136163 22 Gž
Brčko, 10. juna 2022. godine

U IME BRČKO DISTRINKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Vuka Lučića, kao predsjednika vijeća, Šejle Drpljanin i Roberta Jovića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice E.K., zastupana po punomoćniku Siniši Jovanoviću, advokatu iz B., protiv tuženog Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zastupan po zastupniku po zakonu - Pravobranilaštvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi naknade štete, v.sp. 1.931,40 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mal 136163 21 Mal od 31. januara 2022. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 10. juna 2022. godine, donio je:

P R E S U D U

Žalba tuženog Brčko distrikta Bosne i Hercegovine se odbija i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mal 136163 21 Mal od 31. januara 2022. godine **POTVRĐUJE**.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mal 136163 21 Mal od 31. januara 2022. godine (u daljem tekstu prvostepena presuda) odlučeno je na sljedeći način:

„Obavezuje se tuženi Brčko distrikt BiH da tužiteljici E.K. na ime naknade materijalne štete isplati iznos od 1.931,40 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počev od 18.02.2021. godine kao dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate, kao i da joj nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.535,00 KM, sve u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Protiv navedene presude tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu tuženi) je izjavio žalbu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbu uvaži, pobijanu presudu ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje ili prvostepenu presudu preinači i odbije tužbeni zahtjev, a tužiteljicu obaveže da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka.

Tužiteljica E.K. (u daljem tekstu tužiteljica) nije dostavila odgovor na žalbu.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 341. Zakona parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 28/18 i 6/21 – u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je odlučio da

žalba nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužiteljice za naknadu materijalne štete koja je nastala na putničkom motornom vozilu marke „Audi“ tip „A4“ njeno vlasništvo, a koja šteta je nastala dana 16. januara 2021. godine na dionici puta Cerik-Brčko, M. put, za vrijeme dok je njena majka K.K. upravljala vozilom, dok je na put iznenada izletjela divlja svinja iz šume, uslijed čega je, pored kočenja i pokušaja izbjegavanja kontakta, došlo do udara vozila u divlju životinju, posljedično čemu je na vozilu nastala materijalna šteta u vidu oštećenja lijeve bočne i prednje strane vozila čija vrijednost popravka iznosi 2.000,00 KM. Tužiteljica je tokom prvostepenog postupka tvrdila da se vozačica K.K. pridržavala saobraćajnih propisa, da je upravljala vozilom brzinom znatno manjom od dozvoljene, da je na toj dionici puta, nedaleko od saobraćajne nezgode postavljen saobraćajni znak koji označava upozorenje na divljač na putu, ali da s obzirom da se radi o opasnoj stvari, nadležni organi tuženog nisu poduzeli mjere u pravcu sprječavanja slobodnog kretanja divljači na području Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a u cilju obezbjeđenja sigurnosti građana i njihove imovine. Tužiteljica je u konačnici opredijelila visinu tužbenog zahtjeva na iznos od 1.931,40 KM na ročištu održanom dana 31. januara 2022. godine.

Tuženi je u cijelosti osporavao tužbeni zahtjev tužiteljice navodom da je na predmetnoj dionici puta kojom saobraćaju vozila, jasno postavljen i istaknut saobraćajni znak koji označava upozorenje na divljač na putu, da vozačica putničkog vozila nije obratila dodatnu i posebnu pažnju tokom upravljanja vozilom, da je kontakt sa divljači ostvaren prednjom stranom vozila, što ukazuje da nije došlo do naleta divljači sa lijeve bočne strane vozila, da se vozačica kretala brzinom do 50 km/h mogla je bezbjedno zaustaviti vozilo prije udara, te da je svojom nedovoljnom pažnjom i propustima u vožnji doprinijela nastanku oštećenja na vozilu čiju visinu je također osporavao.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu, polazeći od činjeničnih tvrdnji na kojima tužiteljica zasniva svoje zahtjeve i činjeničnih tvrdnji i argumenata kojima tuženi osporava njene zahtjeve, pozivajući se na rezultate rasprave (dokaze koji su trebali potvrditi ili pobiti njihove zahtjeve i navode) Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu prvostepeni sud) utvrdio je sljedeće relevantne činjenice:

da je E.K. vlasnica putničkog motornog vozila marke Audi A4 registarskih oznaka ... (potvrda o vlasništvu vozila broj BA 1844651, potvrda o registraciji broj AA 3674377);

da je tužiteljica imala troškove nastale izvršenim popravcima oštećenja na vozilu i to iznos od 700,00 KM na ime demontaže, montaže, ispravljanja limarije, zamjene haube, blatobrana, lijevog fara, branika, farbanje prednjeg dijela kola (hauba, blatobran x 2) i ugradnje (fiskalni račun autolimarske radionice „K.“ s.p. B. broj 01/21 od 23.01.2021. godine), troškove u iznosu od 560,00 KM na ime popravka šarki, fara i dva nosača (račun ZR-AUTO SERVIS I AUTO OTPAD „D.“ broj 27/21 od 19.01.2021. godine), iznos od 643,55 KM isplaćen „Autokući Bošnjak“ d.o.o. Š.B. (otpremnica broj

01-926 broj 18.01.2021. godine) i trošak na ime plaćene takse u iznosu od 28,40 KM za pribavljanje zapisnika o saobraćajnoj nezgodi (kopija uplatnice od 02.02.2021. godine);

da se saobraćajna nezgoda desila dana 16. januara 2021. godine o čemu je prijavu zaprimila dežurna službenica Jedinice saobraćajne policije Brčko S.S. i to da je putničko vozilo marke Audi udarilo u divlju svinju povodom čega je na lice mjesta upućena dežurna saobraćajna patrola koja je zatekla vozilo i vozača K.K. koja nije bila u alkoholisanom stanju, dok je utvrđeno da je postavljen saobraćajni znak divljači na putu, a na vozilu su zatečena oštećenja prednjeg branika, prednjeg lijevog blatobrana, poklopca motora, prednje maske, lijevog fara i prednjeg veznog lima (Službena zabilješka Policije Brčko distrikta BiH broj 14.03-04.6-3763/21-97 od 16.01.2021. godine);

da se saobraćajna nezgoda desila na regionalnom putu R460 Brčko-Cerik, da je kolovoz namijenjen za dvostruki mješoviti saobraćaj, da se sa obje strane kolovoza nalaze bankina i putni kanal na koji se nastavljaju šipražje, drveće i ostalo rastinje gdje je ograničenje brzine na mjestu nezgode 80 km/h, da je iz smjera kretanja putničkog vozila na oko 6200 metara prije mesta nezgode postavljen saobraćajni znak I-24 divljač na putu, da nije uočeno postojanje putne zaštitne ograde, da nije postavljena dopunska tabla sa dužinom trajanja opasnosti (a koji znakovi se postavljaju na 150-200 metara prije opasnosti koju vozač treba da očekuje), da se nalet na divljač mogao izbjegći forsiranim kočenjem vozila pri brzini od 24,13 km/h, te da se nije mogla utvrditi brzina kretanja vozila s obzirom na tehničke nedostatke potrebnih parametara za izračun iste (nalaz i mišljenje vještaka saobraćajne struke Steve Stevića od 07.12.2021. godine).

Kod takvih činjeničnih utvrđenja, polazeći od toga da se u konkretnom, na uspostavljeni pravni odnos između tužiteljice i tuženog imaju primijeniti odredbe o naknadi štete koja potječe od opasne stvari po principu objektivne odgovornosti, shodno članovima 154, 173, 174. i 190. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89 – u daljem tekstu Zakon o obligacionim odnosima), a cijeneći obaveze za vlasnika lovišta propisane Zakonom o lovstvu Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj: 1/15), prvostepeni sud je ocijenio da je tužbeni zahtjev tužiteljice osnovan zbog čega je i obavezao tuženog na naknadu prouzrokovane štete.

O troškovima parničnog postupka prvostepeni sud je odlučio kao u stavu II izreke (prema uspjehu u sporu).

Ovo su bitni razlozi prvostepenog suda zbog kojih je odlučio kao u izreci svoje presude.

Tuženi u žalbi u cijelosti osporava prvostepenu presudu pobijajući je zbog povrede odredaba parničnog postupka (član 329. stav (1) u vezi sa članovima 8. i 311. Zakona o parničnom postupku) i pogrešne primjene materijalnog prava i to članova 154, 173. i 174. Zakona o obligacionim odnosima.

Nezadovoljan prvostepenom presudom, tuženi u bitnom ističe da prvostepeni sud nije savjesno i brižljivo cijenio iskaze svjedoka K.K. i P.S. i da stoga nije mogao sa sigurnošću utvrditi da je štetni događaj uzrokovan naletom putničkog motornog vozila na divlju svinju, naročito s obzirom da divlja svinja nije zatečena na licu mesta od strane policijskog službenika. Protivno žalbenim navodima, ovaj sud cijeni, da je s

obzirom na predmet spora (naknada štete), prvostepeni sud pravilno utvrdio sve činjenice i cijenio sve izvedene dokaze upravo onako kako mu nalažu odredbe članova 8. i 246. stav (2) Zakona o parničnom postupku. Pri tome je analizirao svaki dokaz pojedinačno, a potom u uzajamnom odnosu, te svakom od dokaza, pojedinačno i u svojoj ukupnosti, dao odgovarajući značaj u odnosu na predmet spora, odnosno odredbe Zakona o obligacionim odnosima i Zakona o lovstvu. Tim dalje, prvostepeni sud, prilikom donošenja odluke o konkretnoj pravnoj stvari, ovlašten je da slobodnom ocjenom dokaza utvrđuje činjenice sukladno odredbi člana 246. stav (2) Zakona o parničnom postupku, te je u odnosu na činjenični žalbeni navod utvrdio da je svjedok P.S. naveo da je prethodno tog dana, Policija distrikta zaprimila više telefonskih prijava od strane građana, a o uočavanju divljih svinja na saobraćajnici, što i jeste bio razlog da je ubrzo stigao na lice mjesta. Tačan je navod da divlja svinja nije zatečena na mjestu udara, što je utvrdio i prvostepeni sud, ali s obzirom na kazivanje K.K. i saglasno kazivanje policijskog službenika o tome što mu je ista prenijela kao uzroku nastanka nezgode, te s obzirom na postavljeni saobraćajni znak opasnosti divljači na putu, činjenici da se sa obje strane saobraćajnice nalaze lovišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH, te prijavama građana o uočavanju divlje svinje na saobraćajnici, ovaj sud smatra da je prvostepeni sud upravo iscrpno i detaljno cijenio izvedene dokaze kako mu to i nalaže odredba člana 8. Zakona o parničnom postupku, istima da odgovarajući značaj i o svemu dao jasne i potpune razloge.

Neosnovan je i prigovor tuženog da prvostepeni sud nije cijenio prigovor podijeljene odgovornosti koju odgovornost tuženi vidi u činjeničnom kazivanju svjedokinja K.K. da je vidjela istaknuti znak opasnosti od divljači na putu, zbog čega smatra da je ista bila dužna da vožnju prilagodi uslovima i znakovima na putu, a zbog čega je uslijed svoje nedovoljne pažnje i propusta u vožnji, većim dijelom doprinijela nastanku štetnog događaja. Naime, prvostepeni sud je prihvatajući nalaz i mišljenje vještaka saobraćajne struke Steve Stevića i njegovo svjedočenje na glavnoj raspravi, svjedočenje svjedoka P.S., te navode zabilježene u službenoj zabilješci Jedinice saobraćajne policije od 16. januara 2021. godine, utvrdio propuste tuženog u smislu ograničenja preglednosti puta sa lijeve i desne strane šipražjem, rastinjem i drvećem, nepostojanjem zaštitnih putnih ograda, nepostavljanjem dopunske table o dužini puta na kom postoji opasnost od kretanja divljači, pa je tako na stranici 8, pasus 3 i 4 ožalbene presude, prvostepeni sud pravilno utvrdio da K.K. nije imala dovoljno vremena da izbjegne nesreću, dok tuženi nije uspio dokazati da je šteta nastala radnjom oštećenog lica. Kako je prvostepeni sud utvrdio absolutnu nemogućnost K.K. da izbjegne nezgodu pod uvjetima nastanka nezgode kako je to vješetak saobraćajne struke iznio, to i nije bilo mjesta razmatranju njenog eventualnog doprinosa nastanku iste.

Tuženi povredu odredaba parničnog postupka vidi i u prihvatanju iskaza, te pismenog nalaza i mišljenja vještaka saobraćajne struke Steve Stevića u dijelu, da s obzirom da uz saobraćajni znak koji označava opasnost od divljači na putu nije postavljena dopunska tabla koja tačno označava dužinu puta opasnosti, činjenica (ne)postojanja predmetnog saobraćajnog znaka se nije mogla odnositi na saobraćajnu nezgodu. Ovaj sud zamjećuje da je prvostepeni sud takvo mišljenje iskazao u smislu utvrđivanja uzročnoposljedične veze postojanja saobraćajnog znaka i predmetne nezgode, a ne kako to pogrešno tuženi navodi činjenice koja nije razmatrana u odnosu na saobraćajnu nezgodu. U situaciji u kojoj tuženi nije poduzeo druge (pored postavljenog saobraćajnog znaka opasnosti od divljači) adekvatne mjere na sprječavanju štete koju divljač može nanijeti ljudima ili njihovoj imovini, te situaciji u kojoj se K.K. pridržavala saobraćajnih propisa i nije uzrokovala saobraćajnu nezgodu,

ovaj žalbeni navod instancioni sud cijeni kao neosnovan dodatno još iz razloga što smatra da ovakvo postupanje (utvrđenje) suda ne utiče na pravilnost i zakonitost prvostepene presude.

Tvrđnju da prvostepeni sud nije obrazložio uzročno-posljedičnu vezu štetnog događaja i nastale štete, divljači kao opasne stvari i imaoca divljači, što, prema navodima žalbe, čini presudu suprotnom odredbi člana 311. Zakona o parničnom postupku, ovaj sud smatra neosnovanom, te u tom pravcu ukazuje da je odredbom člana 311. stav (4) Zakona o parničnom postupku propisano da će, u obrazloženju pismeno izrađene presude, sud izložiti zahtjeve stranaka, činjenice koje su stranke iznijele i dokaze koje su izvele, koje je od tih činjenica sud utvrđivao, zašto i kako ih je utvrdio, a ako ih je utvrdio dokazivanjem, koji dokazi su izvedeni, te kako ih je ocijenio. Tako je prvostepeni sud utvrdio mjesto na kom se dogodio štetni događaj, te pravilno utvrdio odgovornost za (ne)poduzimanje mjera zaštite radi sprječavanja štete od divljači, jer je našao da se sa obje strane saobraćajnice nalazi lovište u vlasništvu Distrikta koje nije dato u gazdovanje, pa je tako, s obzirom da je na saobraćajnicu izletjela divljač (a čija činjenična utvrđenost je naprijed opisana), pravilno utvrdio opštu odgovornost Brčko distrikta od štete koju pričinjavaju divlje životinje kako je propisano odredbom člana 154. Zakona o obligacionim odnosima, pri čemu je dalje pravilno utvrdio da na temelju odredbi članova 173. i 174. Zakona o obligacionim odnosima postoji objektivna odgovornost Brčko distrikta kao vlasnika lovišta i divljači u njemu (pasusi 1., 2., 3. i 4. stranice 8 ožalbene presude), a u čemu je upravo i našao uzročno-posljedičnu vezu između štetnog događaja i radnji (propuštanja) u smislu (ne)poduzimanja mjera za sprječavanje štete koju divljač može nanijeti ljudima ili njihovoj imovini (pasusi 1 i 2 stranice 8 ožalbene presude).

I na koncu, žalbeni navod da se zaključak suda prema kom se štetni događaj nije mogao izbjegići, ne može temeljiti na nalazu i mišljenju vještaka saobraćajne struke jer vještak nije imao na raspolaganju dokumentaciju koja bi mu poslužila za prostorno-vremensku analizu štetnog događaja, instancioni sud nalazi neosnovanim posebno iz razloga što je sud takvo mišljenje iskazao u odnosu na činjenicu postavljanja saobraćajnog znaka sa dopunskom tablom, a ne u odnosu na prostorno-vremensku analizu štetnog događaja kako to tuženi ističe. Prostorno-vremenska analiza je značajna sa aspekta utvrđenja tačne brzine kretanja putničkog vozila marke Audi A4 u vrijeme nastanka štetnog događaja i tačno je da vještak nije imao na raspolaganju tehničke parametre za navedeni izračun. Ali kako tuženi niti jednim izvedenim dokazom nije doveo u sumnju kazivanje K.K. da se kretala brzinom oko 50 km/h, dok je sa druge strane vještak utvrdio da bi prilagođena brzina za izbjegavanje udara na divlju svinju na kolovozu i bezbijedno zaustavljanje vozila bila brzina kretanja od 24,13 km/h, na putu gdje je dozvoljena brzina kretanja ograničena na 80 km/h, opravdano i pravilno je prvostepeni sud izveo zaključak da je udar na divlju svinju bio neizbjegjan.

Pogrešnu primjenu materijalnog prava u smislu odredbi članova 154, 173. i 174. Zakona o obligacionim odnosima, tuženi je iskazao u vezi sa članom 331. Zakona o parničnom postupku koja postoji kada sud nije pravilno primijenio ili nije primijenio odredbu materijalnog prava koju je trebalo da primijeni, što u činjeničnim okvirima žalbenih navoda nije posebno obrazlagao. Ali kako drugostepeni sud prvostepenu presudu ispituje u pogledu pravilne primjene materijalnog prava sukladno članu 341. Zakona o parničnom postupku, svestranom ocjenom činjeničnopravnog utvrđenja navedenog u prvostepenoj presudi, pravilnom primjenom materijalnog prava, ovaj sud ukazuje da za naknadu štete koju na imovini prouzrokuje divljač odgovara, u

konkretnom slučaju Distrikt, kao vlasnik lovišta i to po opštim načelima odgovornosti za štetu, kad je šteta nastala naletom divljači na vozilo u pokretu na javnom putu koji prolazi pokraj lovišta i to po principu objektivne odgovornosti (odredba člana 154. stavovi (1) i (2) Zakona o obligacionim odnosima). Nadalje, tužiteljica je dokazala koneksitet između saobraćajne nezgode kao štetnog događaja i propusta tuženog da poduzme mjere na sprječavanju nastanka štete životu ili imovini građana (putne zaštitne ograde). Kako je pravilno utvrđenje prvostepenog suda da divlja svinja predstavlja opasnu stvar, ovaj sud ukazuje da ona jeste opasna upravo zbog svojih svojstava odnosno nepredvidivosti reagovanja životinja, zbog čega za štetu pričinjenu od opasne stvari odgovara njen imalac (član 174. Zakona o obligacionim odnosima). Kako je do štete i došlo aktivnim kretanjem divlje životinje na javnom putu, ispred vozila kojim je upravljala K.K., to za naknadu štete i odgovara Brčko distrikt Bosne i Hercegovine. Sa druge strane, tuženi nije pružio niti jedan dokaz da je štetni događaj nastupio uslijed poduzetih ili propuštenih radnji tužiteljice kao potencijalnog osnova za eskulpiranje od odgovornosti ili doprinosu nastanku štete.

Iako je tuženi naveo u žalbi da prvostepenu presudu pobija u cijelosti, u žalbi su izostali razlozi pobijanja u odnosu na troškove parničnog postupka, zbog čega ovaj sud pravilnost navedene odluke u tom dijelu nije niti mogao ispitati.

Zbog svega naprijed navedenog, kako nisu osnovani žalbeni razlozi zbog kojih tuženi pobija prvostepenu presudu i kako prvostepena presuda nije donešena ni uz povrede postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je odlučiti kao u izreci ove presude, a na osnovu odredbe člana 346. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Vuk Lučić